

Følgende lande har ratificeret respektive tiltrådt konventionerne og den valgfri protokol:

<i>Konventionerne</i>	
Costa Rica	29. november 1968
Ecuador	6. marts 1969
Tunesien	18. marts 1969
Cypern	2. april 1969
Syrien	21. april 1969
Colombia	20. oktober 1969
Uruguay	1. april 1970
Libyen	15. maj 1970

Den valgfri protokol

Costa Rica	29. november 1968
Ecuador	6. marts 1969
Colombia	20. oktober 1969
Uruguay	1. april 1970

III. Danmarks ratifikation.

Ved ratifikationen påtager Danmark sig en folkeretlig forpligtelse til at indrette sine nationale retsregler og administrative praksis således, at de i konventionerne opstillede krav opfyldes. De fleste af konventionernes bestemmelser frembyder ikke problemer i relation til gældende dansk ret. På enkelte punkter må det imidlertid konstateres, at dansk ret ikke, eller ikke med den fornødne sikkerhed, opfylder konventionernes krav. I disse tilfælde må der i forbindelse med ratifikationen enten foretages lovændringer eller tages forbehold. Konventionerne indeholder ingen bestemmelser om adgang til at tage forbehold. Efter almindelig folkeretlig opfattelse er det under sådanne omstændigheder tilladt at tage ethvert forbehold, der ikke er uforeneligt med konventionernes hensigt og formål.

Spørgsmålet om fortolkningen af visse bestemmelser i de to konventioner samt om behovet for eventuelle forbehold har været genstand for nordiske drøftelser med henblik på i så vidt omfang som muligt at etablere en fælles nordisk holdning til de centrale spørgsmål i konventionerne. Både fra norsk, svensk og finsk side er man indstillet på i efteråret 1970 at indhente de respektive lovgivende forsamlings samtykke til ratifikationen.

Spørgsmålet om en dansk ratifikation har været forelagt justitsministeriet, undervisningsministeriet, arbejds- og socialministerierne, indenrigsministeriet, ministeriet for kulturelle anliggender, ministeriet for Grønland og statsministeriet, der alle har udtalt deres tilslutning til en dansk ratifikation. Justitsministeriet og arbejds- og socialministerierne har påpeget nødvendigheden af enkelte lovændringer og har givet udtryk for, at visse forbehold bør tages.

Herom vil der blive redegjort nærmere nedenfor ved gennemgangen af de enkelte konventionsbestemmelser.

I det følgende vil der blive foretaget en gennemgang af de to konventioner og den valgfri protokol med samtidig angivelse af de enkelte konventionsbestemmelser forholdsvis til dansk ret.

A. Konventionen om økonomiske, sociale og kulturelle rettigheder

1) Indledende bemærkninger

Konventionen er inddelt i en præambel og fem hovedafsnit.

Afsnit I (artikel 1) indeholder en erklæring om folkenes selvbestemmelsesret. *Afsnit II* (artiklerne 2-5) angiver de almindelige principper for konventionens anvendelse. I *Afsnit III* (artiklerne 6-15) fremstilles de individuelle rettigheder, som konventionen tilsigter at beskytte, såsom retten til arbejde og til retfærdige arbejdsvilkår, fagforeningsretten, retten til social tryghed, retten til uddannelse samt ret til deltagelse i kulturlivet og til at nyde fordele af videnskabens fremskridt. *Afsnit IV* (artiklerne 16-25) indeholder konventionens kontrolbestemmelser og *Afsnit V* (artiklerne 26-31) sædvanlige slutbestemmelser.

Konventionens bestemmelser om økonomiske og sociale rettigheder har visse lighedspunkter med bestemmelserne i Den europæiske Socialpagt af 18. oktober 1961. FN-konventionens bestemmelser er imidlertid mindre detaljerede og dens kontrolsystem knap så intensivt som efter Den europæiske Socialpagt.

2) De enkelte bestemmelser og deres forhold til dansk ret.

Artikel 1 fastslår folkenes selvbestemmelsesret. Bestemmelsen, som er identisk med artikel 1 i konventionen, om borgerlige og politiske rettigheder, omformer det i FN-pagtens artikel 1, stk. 2 udtalte princip om folkenes selvbestemmelse til en egentlig menneskerettighed af kollektiv karakter. Det har været kritiseret, at en bestemmelse af denne karakter er optaget i en konvention, som ellers gælder individets rettigheder. På grund af den ubestemtthed, der ligger i udtrykket „folk“, vil bestemmelsen kunne give anledning til fortolkningsvanskeligheder, hvis den søges påberåbt af nationale grupper, hvis status som „folk“ er omstridt. Bestemmelsen giver dog næppe anledning til betænkeligheder fra dansk side.

Artikel 2, stk. 1 og 2, forpligter de deltagende stater til i videst mulig udstrækning og ved alle egnede